

شیراز - تیر ماه ۱۴۰۱

سومین کنفرانس ملی علوم انسانی و توسعه

The Third National Conference on
Humanities and Development

دانشگاه شیراز
دانشگاه شیراز

شناسایی کاربرد و تاثیر گیمیفیکیشن در آموزش

زهرا کرمی نیا

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه حضرت معصومه (س)

مونا جامی پور

عضو هیئت علمی دانشگاه حضرت معصومه (س)

:

z.karaminia.76@gmail.com

خلاصه

چکیده:

آموزش یکی از محورهای بسیار مهم مربوط به انسان‌ها در زمینه‌های اعم از شغلی - تحصیلی و... است. در سال‌های اخیر روشی که بسیار مورد استفاده قرار گرفته و از مزایای آن بهره برده شده است روش گیمیفیکیشن یا بازی‌وار سازی است. گیمیفیکیشن به معنی بازی‌وار سازی فرآیند آموزش و استفاده از بازی به منظور یادگیری بهتر است. استفاده از گیمیفیکیشن در آموزش یک مزیت بزرگ برای انگیزه، تعامل با کاربر و اثرات اجتماعی است. در کنار تمام مزایای این روش چالش‌هایی نیز به همراه دارد. هدف این پژوهش بررسی تاثیر گیمیفیکیشن و کاربردهای آن در حوزه‌ی آموزش با استفاده از تحقیقات پیشین است.

کلمات کلیدی: گیمیفیکیشن، آموزش، انگیزه، یادگیری

۱- مقدمه

در سالهای اخیر، که در زمینه تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات در جهان پیشرفتهای بسیار چشمگیری رخ داده است، در شیوه‌های آموزش و یادگیری نیز تغییرات فراوانی حادث شده است. یکی از رایج‌ترین سیستم‌های آموزشی که توسط فناوری اطلاعات پشتیبانی می‌شود، آموزش الکترونیکی است. یادگیری الکترونیکی استفاده از فناوری مخابرات برای ارائه اطلاعات برای آموزش و آموزش است (Sun, Tsai, Finger, Chen, & Yeh, 2008).

یادگیری الکترونیکی به عنوان فناوری اطلاعات و ارتباطات برای حمایت از دانش‌آموزان برای بهبود یادگیری خود تعریف می‌شود (Higher Education Funding Council of England, 2005). نورمارک و سیتیندامار (۲۰۰۵) یادگیری الکترونیکی را به عنوان توانایی سیستم برای انتقال الکترونیکی، مدیریت، پشتیبانی و نظارت بر مواد یادگیری و یادگیری توصیف می‌کنند. پلتفرم‌های یادگیری الکترونیکی و برنامه‌های کاربردی مبتنی بر وب بسیار محبوب هستند و به کاربران اجازه می‌دهند مستقیماً از طریق اینترنت به اطلاعات دسترسی داشته باشند. (Zamfiroiu & Sboru, 2014).

محققان به این نتیجه رسیده‌اند که انگیزه در فرآیند یادگیری مقوله‌ای بسیار مهم تلقی می‌شود. روش‌هایی برای ایجاد انگیزه وجود دارد که یکی از آن روش‌ها گیمیفیکیشن است که در سال‌های اخیر بسیار مورد توجه واقع شده است. آموزش یکی از حوزه‌های اصلی است که به طور فعال گیمیفیکیشن را بررسی می‌کند. گیمیفیکیشن یک رویکرد نسبتاً جدید برای کمک به دانش‌آموزان و دانشجویان برای درک بهتر اهداف یادگیری است. توجه بازی‌وار سازی و مولفه‌های آن یعنی عناصر بازی، ساختارهای بازی و محرک‌های بازی به فرآیندها و فعالیت‌های

بنابراین گیمیفیکیشن در تدریس روشی متفکرانه برای سرعت بخشیدن به یادگیری، آموزش موضوعات پیچیده و تفکر سیستمی در نظر گرفته می شود (Ding et al. 2018)

۸-۲ چالش های گیمیفیکیشن برای دانش آموزان

مطالعات نشان داده اند که استفاده از عناصر بازی سازی در بهبود حس گروهی دانش آموزان شکست خورده است و به طور قابل توجهی استعداد، میل به موفقیت و الهامات درونی دانش آموزان را افزایش نداده است. (Mekler et al. 2017; Kyewski and Krämer 2018). علاوه بر این، یادگیری نوآورانه از طریق بازی ها مستلزم تلاش زیادی از سوی معلمان و دانش آموزان است. یادگیری دیجیتال در جامعه دانش امروزی با ویژگی هایی مشخص می شود که در زمان و مکان کنترل نمی شوند (Azawi et al. 2016)

۹-۲ چالش های گیمیفیکیشن برای معلمان

به گفته زین الدین و همکاران. (۲۰۲۰)، دلیل اصلی ناموفق بودن یادگیری توسط اپلیکیشن گیمیفیکیشن، استفاده از عناصر بازی، طراحی آموزشی و مشکلات فنی است. موانعی مانند مسائل کلاس درس و زیرساخت های فناوری (به عنوان مثال، کامپیوترهای غیر کار یا قطع برق و مهمتر از همه، اینترنت).

۳- روش شناسی

هدف اصلی پژوهش حاضر، شناسایی کاربرد و تاثیر گیمیفیکیشن در حوزه آموزش است. به همین منظور، ادبیات حوزه آموزش، گیمیفیکیشن و انگیزه مورد بررسی قرار گرفت. و بعد از تحلیل محتوای مقالات مربوطه این عوامل را استخراج کردیم که در بخش نتیجه گیری توضیح داده شده است. داده های این پژوهش به روش مروری جمع آوری شده است.

۴- نتیجه گیری

نتایج نشان می دهد که gamification اثرات مثبتی بر فرآیندهای یادگیری الکترونیکی دارد. این مطالعه نشان داد که بیشترین موارد استفاده شده در آموزش الکترونیکی امتیاز، صفحات، تابلوی امتیازات، پاداش، سطح، بازخورد و چالش هستند و یافته ها از هر یک از مطالعات پشتیبانی می کنند (Bachtiar et al. 2018; Ding 2019; Sanmugam et al. 2016b). همچنین، این مطالعه نشان می دهد که هدف از استفاده از بازی سازی در یادگیری الکترونیکی افزایش آگاهی از طریق افزایش انگیزه دانش آموز برای مشارکت و بررسی محتوای کلاس درس بوده است (Hassan et al. 2019; Lopez and Tucker 2019). نتایج مطالعه نشان داد که هدف از استفاده از گیمیفیکیشن در آموزش الکترونیکی گنجاندن عناصر بازی تعاملی در فرآیند یادگیری است (Bouchrika et al. 2019). با وجود مزایای بسیار زیاد گیمیفیکیشن برای آموزش و تاثیر آن در تسریع و بهبود آموزش در تمام زمینه ها اعم از تحصیلی - شغلی و آموزش عالی این نتیجه به دست آمد که گیمیفیکیشن چالش هایی نیز دارد که ما باید سعی در حل آنها و مقابله با این چالش ها داشته باشیم و محدودیت ها را کم کنیم. گیمیفیکیشن از طریق افزایش انگیزه به یادگیری بهتر و ماندگارتر کمک میکند و همچنین یادگیری همراه با بازی به سهولت یادگیری و آموزش کمک بسیاری میکند و این موجب توسعه در فرآیند آموزش می شود. اگرچه در کشور ما توجه زیادی به این مقوله نشده و نیاز به فعالیت بیشتری وجود دارد اما ساخت زمینه های مناسب برای استفاده از گیمیفیکیشن موجب توسعه و بهبود فرآیند آموزش در تمام سطوح خواهد شد.

19. Usability.gov. (2014). User Experience Basics. Retrieved October 12, 2014 from <http://www.usability.gov/what-and-why/user-experience.html>
20. Putz, Lisa-Maria, Florian Hofbauer, and Horst Treiblmaier. (2020) "Can gamification help to improve education? Findings from a longitudinal study." *Computers in Human Behavior* 110
21. Linehan, C., Kirman, B., Lawson, S., & Chan, G. (2011). Practical, appropriate, empirically-validated guidelines for designing educational games. In *Proceedings of the SIGCHI conference on human factors in computing systems* (pp. 1979–1988). <https://doi.org/10.1145/1978942.1979229>. Association for Computing Machinery.
22. Draves, W. A. (2007). *Advanced teaching online*. Wisconsin: Learn
23. Urh, M., & Jereb, J. (2014). Learning habits in higher education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 116, 350–355.
24. Sailer, M., et al., How gamification motivates: An experimental study of the effects of specific game design elements on psychological need satisfaction. *Computers in Human Behavior*, 2017. 69: p. 371-380
25. Ryan, R.M. and E.L. Deci, Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary educational psychology*, 2000. 25(1): p. 54-67.
26. Treiblmaier, H., Lisa-Maria Putz, and P. B. Lowry. (2018) "Research Commentary: Setting a Definition, Context, and Theory-Based Research Agenda for the Gamification of Non-Gaming Applications." *AIS Transactions on Human-Computer Interaction* 10 (3): 129–163.
27. Caponetto, I., Earp, J., & Ott, M. (2014). Gamification and education: A literature review. *Proceedings of the 8th European Conference on Games-Based Learning - ECGBL*, 1, 50–57, 2014.
28. Sanchez, D. R., Langer, M., & Kaur, R. (2020). Gamification in the classroom: Examining the impact of gamified quizzes on student learning. *Computers & Education*, 144, 103666. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.103666>
29. Dichev, C., & Dicheva, D. (2017). Gamifying education: What is known, what is believed and what remains uncertain: A critical review. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 14(1), 9. <https://doi.org/10.1186/s41239-017-0042-5>
30. Mekler, E.D., et al., Towards understanding the effects of individual gamification elements on intrinsic motivation and performance. *Computers in Human Behavior*, 2017. 71: p. 525-534.
31. Zichermann, G. and C. Cunningham, *Gamification by design: Implementing game mechanics in web and mobile apps*. 2011: " O'Reilly Media, Inc."
32. Aparicio, M., T. Oliveira, F. Bacao, and M. Painho. (2019) "Gamification: A key determinant of massive open online course (MOOC) success." *Information & Management* 56 (1): 39–54
33. Zainuddin, Z., Chu, S. K. W., Shujahat, M., & Perera, C. J. (2020). The impact of gamification on learning and instruction: A systematic review of empirical evidence. *Educational Research Review*, 30, 100326. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2020.100326>.
34. Urh, M., Vukovic, G., Jereb, E., & Pintar, R. (2015). The model for the introduction of gamification into e-learning in higher education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 197(25), 388–397. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.154>.
35. Uzunboylyu, H., & Karagozlu, D. (2017). The emerging trend of the flipped classroom: A content analysis of published articles between 2010 and 2015. *RED. Revista de Educación a Distancia*, 54, 4. <https://doi.org/10.6018/red/54/4>.
36. Aloia, L., & Vaporciyan, A. A. (2019). E-learning trends and how to apply them to thoracic surgery education. *Thoracic surgery clinics*, 29(3), 285–290.
37. Yildirim, I. (2017). The effects of gamification-based teaching practices on student achievement and students' attitudes toward lessons. *The Internet and Higher Education*, 33, 86–92. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2017.02.002>.
38. Toda, A. M., do Carmo, R. M., da Silva, A. P., Bittencourt, I. R., & Isotani, S. (2019). An approach for planning and deploying gamification concepts with social networks within educational contexts. *International Journal of Information Management*, 46, 294–303. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2018.10.001>.

39. Bachtiar FA, Pradana F, Priyambadha B, Bastari DI (2018) CoMa Development of Gamification-based E-learning In 2018 10th International Conference on Information Technology and Electrical Engineering (ICITEE) 1-6 DOI: <https://doi.org/10.1109/ICITEED.2018.8534875>
40. Lopez, C. E., & Tucker, C. S. (2019). The effects of player type on performance: A gamification case study. *Computers in Human Behavior*, 91, 333–345. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.10.005>.
41. Bai, S., Hew, K. F., & Huang, B. (2020). Is gamification “bullshit”? evidence from a meta-analysis and synthesis of qualitative data in educational contexts. *Educational Research Review*, 30, 100322. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2020.100322>.
42. Bouchrika, I., Harrati, N., Wanick, V., & Wills, G. (2019). Exploring the impact of gamification on student engagement and involvement with e-learning systems. *Interactive Learning Environments*. <https://doi.org/10.1080/10494820.2019.1623267>.
43. De-Marcos, L., Domínguez, A., Saenz-de-Navarrete, J., & Pagés, C. (2014). An empirical study comparing gamification and social networking on e-learning. *Computers & Education*, 75, 82–91. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2014.01.012>.
44. Jianu, E. M., Vasilateanu, A. (2017) Designing of an e-learning system using adaptivity and gamification. In 2017 IEEE International Systems Engineering Symposium (ISSE) 1-4. DOI: <https://doi.org/10.1109/SysEng.2017.8088270>.
45. Hassan, M. A., Habiba, U., Majeed, F., & Shoaib, M. (2019). Adaptive gamification in e-learning based on students’ learning styles. *Interactive Learning Environments*. <https://doi.org/10.1080/10494820.2019.1588745>.
46. Jayalath, J., & Esichaikul, V. (2020). Gamification to enhance motivation and engagement in blended eLearning for technical and vocational education and training. *Technology Knowledge and Learning*. <https://doi.org/10.1007/s10758-020-09466-2>.
47. Smiderle, R., Rigo, S. J., Marques, L. B., de Miranda Coelho, J. A. P., & Jaques, P. A. (2020). The impact of gamification on students’ learning, engagement and behaviour based on their personality traits. *Smart Learning Environments*, 7(1), 1–11. <https://doi.org/10.1186/s40561-019-0098-x>.
48. Brifa, M., Jaftha, N., Loreto, G., Pinto, F. C. M., Chircop, T., & Hill, C. (2020). Improved students’ performance within gamified learning environment: A meta-analysis study. *International Journal of Education and Research*, 8(1), 223–24
49. Ding, L., Er, E., & Orey, M. (2018). An exploratory study of student engagement in gamified online discussions. *Computers & Education*, 120, 213–226. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2018.10.006>
50. Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow: The psychology of optimal experience*. New York: Harper and Row
51. Kyewski, E., & Krämer, N. C. (2018). To gamify or not to gamify? an experimental field study of the influence of badges on motivation, activity, and performance in an online learning course. *Computers & Education*, 118, 25–37. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2017.11.006>
52. Al-Azawi, R., Al-Faliti, F., & Al-Blushi, M. (2016). Educational gamification vs game-based learning comparative study. *International Journal of Innovation, Management, and Technology*, 7(4), 132–136. <https://doi.org/10.18178/ijimt.2016.7.4.659>
53. Sanmugam, M., Zaid, N. M., Abdullah, Z., Aris, B., Mohamed, H., & van der Meijden, H. (2016). The impacts of infusing game elements and gamification in learning. In 2016 IEEE 8th international conference on engineering education (ICEED). 131-136. DOI: <https://doi.org/10.1109/ICEED.2016.7856058>
54. Zainuddin, Z., S. K. W. Chu, M. Shujahat, and C. J. Perera. (2020) "The impact of gamification on learning and instruction: A systematic review of empirical evidence." *Educational Research Review* 30.